

MOBİL İLETİŞİMDE SIÇRAMA ZAMANI

Yaklaşık 3 yıl önce devreye giren 4.5G'nin ardından artık gözler 5G'de. Özellikle makinelerin birbiriyle olan bağlantıları için kullanılacak 5G, sürücüsüz otomobiller başta olmak üzere pek çok alanda kullanılacak. Türkiye ise bu yeni teknoloji için büyük potansiyel taşıyor.

Ahmet CAN

SADECE bir alo ile başlayan mobil iletişim dünyasına önce SMS'ler sonra internet bağlantısı geldi. Ne olduysa da bundan sonra oldu. Her geçen dönem daha hızlı ve kapasiteli internet bağlantılarının sağlanabildiği mobil iletişimde, geleceğin konusu tartışılmaz 5G olacak. Makinelerin birbiriyle konuşmasını sağlayacak bu yeni dönem için Türkiye'de beklentiler yüksek. Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone tarafından sektörün ortak problemlerinin çözümüne yönelik faaliyet alanları oluşturmak ve ortaya çıkan çözüm önerilerini hayata geçirmek üzere kurulan Mobil Telekomünikasyon Operatörleri Derneği'nin (MTOD) Genel Sekreteri Erhun Baş ile

mobil iletişim teknolojisinin geleceğini konuştuk.

HIZLA TANIŞTILAR

2015 yılındaki 4.5G yetkilendirmesiyle birlikte mobil iletişimde yepyeni bir aşamaya geçildiğine dikkat çeken Erhun Baş, bunun önemli bir kırılma noktası olduğunu bu yeni teknolojik dönemle birlikte kullanıcıların, geçmişi kıyasla çok daha yüksek veri indirme ve yükleme hızlarıyla tanıştığını söyledi. Baş, "Buna bağlı olarak mobil cihaz sahipliğindeki önemli artışın yanında, güvenilir teknoloji ürünleri gibi yeniliklerin de hayatımıza entegre olmasıyla, söz konusu cihazların çeşitliliğinde önemli gelişmeler oldu. Ayrıca, makineler arası iletişim (M2M) hizmetlerinden yararlanan kullanıcı sayısı bu dönemde 2.5 katın üzerinde artış gösterdi. Tüm bu gelişmeler

ışığında yetkilendirilmiş mobil telekomünikasyon operatörleri, dijital hayatın ana sağlayıcıları olarak dijitalleşmenin hemen her alanında hizmet vermelerine olanak sağlayacak bir dönüşüm geçirmeye devam ediyor. Son 5 yıllık dönemde, Ar-Ge ve yerli ürünlerin yaygınlaştırılmasına yönelik kamu politikalarının mobil telekomünikasyon sektöründe ağırlığını artırmasıyla, ülkemizde önemli projeler hayata geçirilmiştir. 4.5G yetkilendirmesi ile operatörlere yüksek oranlarda yerli alım,

Milli üretim 5G ile gelecek

TÜRKİYE'nin 5G ve ötesi teknolojiler alanında öncü bir rol oynamak konusunda oldukça istekli olduğunu ifade eden Erhun Baş, "Bu konuda ilerleme kaydedilmesi amacıyla Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile BTK koordinasyonunda çalışma grupları kurulmuş, üreticiler ile operatörler bir araya getirilerek farklı projeler yürütülmeye başlanmış durumda. 5GTR Forum, 5G Vadisi ve 5G Uçtan Uca projeleri ile milli üretim kapasitesinin geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan ekosistemin nasıl kurulacağı konusundaki çalışmalar halen devam ediyor" diye konuştu.

"Türkiye'de üretim yapan" KOBİ'lerden tedarik ve artan sayılarda AR-GE yükümlülükleri getirildi. Bu süreç içerisinde sürdürülebilir yerli üretime imkan tanıyan bir ekosistem oluşturulmasını öncelikli görüyoruz. Nitekim çeşitli kurum ve kuruluşlar liderliğinde bu alanda çalışmalar yürütülüyor. Örneğin yerli üretime büyük katkı sağlayacak ilk yerli baz istasyonu olan ULAK projesi, bu çalışmaların en somut örneğini oluşturmaktadır" dedi.

VAZGEÇİLMEZ OLACAKLAR

Nesnelerin/Her Şeyin İnterneti (IoT/IoE), yapay zekâ, makine öğrenmesi (machine learning), blok zinciri (blockchain), büyük veri analitiği, akıllı ulaşım sistemlerinin önümüzdeki 5 yılda hayatımızın ayrılmaz birer parçası haline gelmeye başlayacağını dile getiren Erhun Baş, şunları anlattı: "Mobil veri

trafiğinin 2023 yılına kadar 8 kat daha artacağı, birbiri ile bağlı cihaz sayısının ise 50 milyar düzeyine ulaşacağını göz önünde bulundurduğumuzda, yakın gelecekte bir sonraki teknolojik sıçramanın 5G teknolojileri aracılığıyla gerçekleşeceğini öngörüyoruz. 2020 yılından itibaren dünyada kitlesel seviyede yaygınlaşması beklenen 5G ile birlikte, sadece çok yüksek veri hızları ve kapasite değil, aynı zamanda şu ana kadar görülmemiş oranda düşük gecikme (latency) süreleri ve etkin enerji tasarrufu elde edilecek. Bu çerçevede, geleneksel rollerinin ötesine geçmeye zaten başlamış olan mobil işletmeciler, enerji, sağlık, eğitim, tarım, ulaşım, güvenlik, finans gibi birçok dikey sektörde etkinliklerini artırarak sundukları uçtan uca çözümlerle ekonomi için katma değer sağlamaya devam edecekler."